

Reactie Raad van Beheer op aandacht in de media voor initiatieven fokken van kruisingen
06-04-2018

Rashond of kruising ...wie gaat het langste mee?

De discussie rond de gezondheid van honden wordt de laatste tijd weer aardig aangezwengeld. Harde statements worden gemaakt m.b.t. de gezondheid van rashonden, de gevolgen van fokken op uiterlijk, successen op shows en de financiële belangen. Voor alle misstanden worden vooral verwijten gemaakt naar de georganiseerde hondenwereld; Raad van Beheer (de landelijke koepel vereniging op het gebied van houden van honden), de rasvereniging en de aangesloten fokkers. Maar ook van de andere kant worden verwijten gemaakt naar partijen die kruisingen promoten. Liggen partijen echt zo ver uit elkaar of leidt passie tot onnodige polarisatie?

Het is misschien goed om daar wat meer achtergrond informatie bij te verstrekken om zaken in de juiste context te zetten.

Laten we beginnen met de definitie van het begrip 'rashond'. In Italië is dit een door de wet beschermd begrip, Je mag alleen spreken van een rashond als deze een erkende (FCI) officiële stamboom heeft.

In Nederland is dat niet zo en wordt de term rashond algemeen gebruikt voor alle honden die er uitzien als een hond van een bepaald ras. Los of deze een stamboom hebben of niet.

Wij spreken dan ook van stamboomhonden, daar waar het gaat om honden met een officiële (FCI) stamboom.

Rashonden zonder stamboom worden vaak geduid met de term 'look-alikes'.

Op de totale populatie van honden, en dus ook de jaarlijkse toestroom van puppy's in Nederland, betreft het aandeel aan honden met een stamboom, en dus gefokt onder auspiciën van de Raad van Beheer en de aangesloten rasverenigingen en fokkers, circa 25-30%.

Het totale aandeel rashonden is vele malen hoger. Je hoeft maar om je heen te kijken om vast te stellen dat de meeste honden in je omgeving er uitzien als een hond van een bepaald ras. Het percentage stamboomhond kan per ras echter heel erg verschillen. Van populaire rassen is het aandeel stamboomhonden soms minder dan 10%. Dat betekent dat 9 van de 10 honden die je ziet van een bepaald ras dus een rashond zonder stamboom is.

Het is dus niet gedurfd om te zeggen dat misschien een derde van de 'rashonden' ook werkelijk een officiële FCI stamboom heeft.

Daarnaast heb je nog een categorie die uit twee of meerdere hondensrassen wordt 'gemixt'. Deze zijn vaak van een populair uiterlijk (vaak 'modehonden') en waarmee wordt gefokt zoals dat bij rashonden gebeurt en men niet kan spreken van gelegenhedskruisingen. Denk bijvoorbeeld aan honden zoals de Labradoodle (mix van Labrador en Poedel).

Fairfok: de gezonde en sociale hond in Nederland

De Raad van Beheer heeft sinds vele jaren de gezondheid en het sociale gedrag van de rashond een duidelijk speerpunt gemaakt in zijn beleid.

Samen met partijen uit de sector maken we met het programma Fairfok serieuze stappen om die aspecten te verbeteren voor de ca. 36.000 gefokte stamboom puppy's. Dat gebeurt in samenwerking met onder andere het Ministerie, de Hondenbescherming, Faculteit voor Diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht, de koepelorganisatie voor dierenartsen KNMvD, Wageningen Universiteit en het Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren. Minister Schouten heeft begin dit jaar nog aangegeven als reactie op het Fairfok: 'Ik constateer dat binnen de hondenfokkerij goede stappen worden gezet op weg naar een gezonde en sociale hond.'

Bedenk daarbij wel dat zeker niet in alle rassen in hoge mate gezondheidsproblemen voorkomen.

Veel is afhankelijk van bijvoorbeeld ingeslopen overdrijvingen of van de grootte van de populatie (genenpoel). In het Fairfok programma is ook het inkruisen met andere rassen of niet-stamboomhonden een onderdeel van het beleid dat de Raad van Beheer actief ondersteunt.

Ook de financiële drijfveer wordt vaak onterecht opgevoerd. De Raad van Beheer is een Algemeen Nut Beogende Instelling zonder winstoogmerk. Maatregelen die we genomen hebben om het welzijn van de honden te verbeteren hebben er voor gezorgd dat er minder stamboomhonden gefokt worden van bepaalde rassen. Dat levert minder 'inkomsten' op maar we stellen daarbij nadrukkelijk het welzijn voorop. De fokkers die via de Raad van Beheer registreren investeren veel tijd, aandacht en vaak ook geld in hun hobby. Die hobby is hun passie: ze houden van (hun) honden.

Het grootste deel van de 'rashonden' heeft geen officiële stamboom en komt vooral uit de broedfok en uit de handel. Hier heeft de Raad van Beheer geen grip op, maar wordt er wel op aangekeken. Het gaat hier om honden die vaak om puur geldgewin, zonder oog voor het welzijn van de hond, en zonder enige regulering worden gefokt.

Een beperkt percentage honden zijn verder kruisingen, honden die soms per ongeluk of soms bewust worden gefokt. Op deze nesten is ook een zeer beperkte regulering, want hier worden ook niet, zoals bij de stamboomhonden, verschillende gezondheidsonderzoeken voorgeschreven. Dat doet niets af aan de liefde en zorg die ook in deze nesten kan worden gestoken.

De totale hondenpopulatie in Nederland ligt volgens de laatste schattingen ergens rond de 1,5 mln. Met een gemiddelde leeftijd van 10 jaar levert dat een markt op voor naar schatting 150.000 puppy's per jaar.

Met ca. 36.000 puppy's gefokt via de Raad van Beheer en hooguit een zelfde aantal in Nederland gefokte kruisingen betekent dit dat het overgrote deel van de markt in handen is van broedfokkers en hondenhandelaren. Terwijl de Raad van Beheer achterban en de Dier & Recht achterban, beiden werkelijk met passie voor het welzijn van honden, elkaar in de haren vliegen blijft het grootste deel, het deel waar de meeste problemen en wantoestanden optreden, volledig buiten de discussie. Dit is een markt die door experts bestempeld wordt als het grootste criminele circuit na de drugshandel in Nederland.

Als we werkelijk willen werken aan gezonde en sociale honden dan zijn er een aantal aspecten waar bij ieder nest naar moet worden gekeken:

- Voorkomen van erfelijke ziektes en aandoeningen. Daar horen ook overdrijvingen in het uiterlijk bij.
- Selectie op gezonde ouderdieren
- Selectie op sociaal gedrag van de ouderdieren

Om hier aan te werken moeten we twee zaken goed adresseren:

- Te veel honden worden gekocht als een impulsaankoop zonder dat kopers een goed idee hebben van de behoefte van de hond en misschien zonder de mogelijkheid goed in deze behoefte te voorzien. Goede informatievoorziening en regulering van de verkoop is hier nodig.
- We moeten op een verantwoorde manier gaan voorzien in voldoende aanbod van pups. Dat betekent zorgvuldig gefokte rashonden en zorgvuldig gefokte niet-rashonden.

De nu strijdende partijen zouden elkaar juist goed aan kunnen vullen en samen kunnen werken om dit te bereiken. De uitgebreide kennis van de georganiseerde kynologie bij de Raad van Beheer zou moeten worden benut bij het fokken van kruisingen. Want ook daar treden ziektes op die met een toename van het fokken ook toe zullen nemen en die met de door de Raad van Beheer gebruikte instrumenten kunnen worden aangepakt. Het circuit van zorgvuldig gefokte kruisingen kan weer een aanvulling vormen om de genenpoel van de rashonden op gecontroleerde manier aan te vullen.

De elkaar nu zo fel strijdende partijen hebben elkaar eigenlijk hard nodig om samen een vuist, en zo mogelijk een einde, te maken aan de onverantwoordelijke broedfok, en elkaar te helpen om het doel van gezonde en sociale honden te bereiken.

De Raad van Beheer zet zich samen met de aangesloten kynologenclubs, rasverenigingen en fokkers onverminderd in voor de gezondheid en het welzijn van honden in Nederland. De Raad van Beheer biedt zijn kennis en ervaring aan, om samen met onze partners en andere partijen te komen tot het resultaat dat voor iedereen belangrijk is: gezonde en sociale honden.

Raad van Beheer - houden van honden

Voor meer informatie over duurzaam fokbeleid en Fairfok zie www.houdenvanhonden.nl/fairfok
Voor meer informatie over de voordelen van een stamboomhond zie www.puppyverschillen.nl